

ZARZĄDZENIE
REGIONALNEGO DYREKTORA
OCHRONY ŚRODOWISKA W GDAŃSKU

z dnia *28 marca* 2023 roku

**w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody
„Zajęcze Wzgórze”**

Na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. z 2022 r. poz. 916, 1726, 2185 i 2375) zarządza się, co następuje:

- § 1. Ustanawia się na 2 lata zadania ochronne dla rezerwatu przyrody „Zajęcze Wzgórze”, zwanego dalej „rezerwatem”.
- § 2. Identyfikację i ocenę istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków, określa załącznik nr 1 do zarządzenia.
- § 3. Opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań określa załącznik nr 2 do zarządzenia.
- § 4. Obszar rezerwatu objęty jest ochroną czynną.
- § 5. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Regionalny Dyrektor
Ochrony Środowiska
w Gdańsku

Kadosław Iwiński

Załącznik nr 1 do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku
z dnia ...*28 marca*..... 2023 roku

Identyfikacja i ocena istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków.

Lp.	Identyfikacja i ocena istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych	Sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków
Zagrożenia istniejące wewnętrzne		
1.	Nie zidentyfikowano żadnych zagrożeń.	Nie wskazuje się
Zagrożenia istniejące zewnętrzne		
2.	Antropopresja: 1) hałas, płoszenie zwierząt, w szczególności przez psy; 2) zbiór roślin i grzybów; 3) wydeptywanie ścieżek poza istniejącymi szlakami udostępnionymi, przyspieszona erozja stoków i zmiana ukształtowania terenu; 4) niszczenie infrastruktury; 5) wywożenie/wynoszenie odpadów do rezerwatu, zaśmiecanie.	1) 2)uzupełnienie i utrzymanie tablic edukacyjnych i informacyjnych m.in. o zakazach obowiązujących w rezerwacie; 3) oznakowanie szlaków udostępnionych dla ruchu pieszego; 4) remont, utrzymanie, uzupełnienie infrastruktury ukierunkowującej ruch pieszego w rezerwacie; 5) sprzątanie odpadów.
Zagrożenia potencjalne wewnętrzne		
3.	Nie zidentyfikowano żadnych zagrożeń.	Nie wskazuje się
Zagrożenia potencjalne zewnętrzne		
4.	Zawlekanie diaspor gatunków obcych dla flory rezerwatu przez psy i ludzi oraz trafiających do rezerwatu razem z pozostawionymi odpadami z domostw i ogródków.	Monitoring gatunków na obszarze rezerwatu i usuwanie stwierdzonych osobników gatunków obcych.

Załącznik nr 2 do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku
z dnia 28 marca..... 2023 roku

Opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań.

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar zadań ochronnych	Lokalizacja zadań ochronnych ¹⁾
1.	Uzupełnienie i utrzymanie tablic edukacyjnych i informacyjnych m.in. o zakazach obowiązujących w rezerwacie	Montaż tablic edukacyjnych i informacyjnych według potrzeb	Obszar rezerwatu oddział 47a, 47b, 47c, 47i
2	Oznakowanie szlaków udostępnionych dla ruchu pieszego	Wykonanie oznaczenia na drzewach, farbami wodoodpornymi, trwałymi i przyjaznymi dla środowiska (nietoksycznymi) – według potrzeb.	Obszar rezerwatu, wzdłuż wyznaczonych szlaków
3.	Remont, utrzymanie, uzupełnienie infrastruktury ukierunkowującej ruch pieszego w rezerwacie;	Wykonanie i montaż barierek drewnianych o łącznej długości ok. 240 m	Obszar rezerwatu 47a, 47b, 47c
4.	Sprzątanie odpadów	Według potrzeb	Obszar rezerwatu

¹⁾Nadleśnictwo Gdańsk, obręb Oliwa; wg Planu Urządzenia Lasu na lata 2015-2024

Uzasadnienie

Zadania ochronne dla rezerwatu przyrody zostały opracowane na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. z 2022 r. poz. 916, 1726, 2185 i 2375), zgodnie z art. 22 ust. 3 tej ustawy. Przez zadania ochronne rozumie się wyszczególnienie ustalonych działań ochronnych, które wynikają z potrzeby przeciwdziałania stwierdzonym zagrożeniom i utrzymania celu ochrony rezerwatu.

Rezerwat „Zajęcze Wzgórze” (o powierzchni 11,66 ha) został ustanowiony na mocy § 4 zarządzenia Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 22 kwietnia 1983 r. w sprawie uznania za rezerwaty przyrody (M.P. 1983 Nr 16 poz. 91). Za cel ochrony rezerwatu uznano zachowanie wartościowego fragmentu kwaśnej buczyny z licznymi drzewami pomnikowymi. Obecnie obowiązuje zarządzenie nr 39/2013 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 9 października 2013 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Zajęcze Wzgórze” (Dz. Urz. Woj. Pom. 2013 poz. 3884). Cel ochrony rezerwatu wskazany w akcie powołującym został zachowany, aczkolwiek przedefiniowany i obecnie ma brzmienie – „Celem ochrony w rezerwacie jest zachowanie ekosystemu kwaśnej buczyny ze starodrzewem dębowo-sosnowo-bukowym”.

Rezerwat położony jest w województwie pomorskim, w mieście Sopot. Obejmuje grunty Skarbu Państwa w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe Nadleśnictwo Gdańsk. Zlokalizowany jest poza obszarami Natura 2000, we fragmencie kompleksu leśnego w granicach Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego. Rezerwat położony jest na fragmencie wzniesienia krawędzi wysoczyzny morenowej, pomiędzy dwoma wcięciami, wąwozami. Jego południowe i północne zbocza schodzą ku dolinom dość stromo, miejscami nachylenie terenu wynosi ponad 50°, natomiast wschodnie zbocze ma zdecydowanie łagodniejsze ukształtowanie terenu.

Lasy Sopotkie, w których to położony jest rezerwat, są ważnym obszarem turystycznym od bardzo dawna. Już w drugiej połowie XIX wieku tereny te zaczęto postrzegać i urządzać jako przestrzeń turystyczno-rekreacyjną, powiązaną z sąsiadującą miejską zabudową rezydencjalną dzielnic Oliwy oraz Sopotu. Również dzisiaj obszar ten jest intensywnie użytkowany rekreacyjnie i turystycznie, co stanowi najistotniejsze zagrożenie dla celu ochrony rezerwatu. Nadmierna presja rekreacji obserwowana jest na stromych zboczach inicjuje i wzmacnia procesy erozji wodnej lub wietrznej, a w konsekwencji prowadzi do przyspieszenia procesów rzeźbotwórczych przekształcających powierzchnię obiektu oraz prowadzi do zwiększonego spływu wód opadowych po stokach.

Roślinność rezerwatu jest narażona na nadmierną penetrację ludzi i psów, gdyż na jego terenie znajduje się wiele dzikich ścieżek oraz na zaśmiecanie, które jest szczególnie widoczne w części wschodniej rezerwatu. Odwiedzający rezerwat turyści niszczą roślinność rezerwatu wydeptując ją w miejscach nie udostępnionych dla ruchu, tworzą dzikie ścieżki stanowiące dodatkowe drogi wnikania do rezerwatu gatunków obcych. Dla własnych potrzeb zbierają także rośliny i grzyby zubażając biotę rezerwatu.

Nadmierna penetracja turystyczna powoduje również płoszenie zwierząt. Mieszkańcy osiedla wyprowadzają psy do rezerwatu traktując go jako park miejski co spowodowało, że rezerwat nie ma istotnego znaczenia dla zwierzyny. Regularnie na jego terenie przebywają tylko lis, sarna i dzik.

Planowane prace, mają na celu ograniczyć negatywne oddziaływanie nadmiernej presji turystycznej na rezerwat przyrody. W tym celu zostaną zamontowane tablice informacyjne i edukacyjne, a także zamontowane barierki służące ukierunkowaniu ruchu turystycznego.

W rezerwacie nie przewiduje się wykonania zadań ochronnych dotyczących ochrony czynnej gatunków roślin, zwierząt i grzybów; działania podejmowane dla zachowania ekosystemów będą służyły również zachowaniu tych elementów ekosystemów.

W rezerwacie nie występują obszary objęte ochroną ścisłą i krajobrazową.

Informacja o projekcie zadań ochronnych została zamieszczona w publicznie dostępnym wykazie danych, udostępnianym poprzez Ekoportalekopoortal (www.wykaz.ekoportal.pl) - nr karty 115/2023.

Przygotowała: Marta Kuczyńska – starszy specjalista

